

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-CS

Onderwerp

Vragen ex art 46 RvO-D66-PvdA-onderwijs nieuwkomers en statushouders

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2020-001837	☒ B & W	03-11-2020
Datum	22-10-2020	☐ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
09 Jeugd en onderwijs		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Rorink		- Burgemeester	- Weth. Grijsen
		- Weth. De Geest	- Weth. Verhaar
		- Weth. Walder	- Weth. Rorink

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	03-11-2020
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
programmamanager	28-10-2020	☐ adj.secr.	--
wethouder	28-10-2020	☒ gem.secr.	29-10-2020
		BIS Openbaar	
		Status	Definitief 2020-11-04

Bijlagen

vragen fracties + antwoordbrief

B & W d.d.: 03-11-2020

Besloten wordt:

- 1 De beantwoording van de vragen ex art 46 RvO van de fracties D66 en PvdA vast te stellen;
- 2 de beantwoording aan te bieden aan de raad;
- 3 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb	Nee
Bekendmaking conform Awb	Nee

ADVIESRADEN:

Toelichting

Inleiding

Per brief die wij op 8 oktober ontvingen hebben Gerry Stegeman (D66) en Anke Hamstra (PvdA) uw college een aantal schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over onderwijs aan jonge nieuwkomers en statushouders.

Bijgaand treft u de beantwoording aan.

Beoogd resultaat

Kader

Argumenten voor en tegen

Extern draagvlak (partners)

Financiële consequenties

Aanpak/uitvoering

College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 5000
7400 GC Deventer

Betreft: Schriftelijke vragen fractie D66 en PvdA ex. Art 46 RvO
Onderwijs aan jonge nieuwkomers en statushouders

Deventer, 24 september 2020

Geacht college,

De fracties van D66 en PvdA hebben vanuit het onderwijsveld begrepen dat er knelpunten zijn op het vlak van onderwijskeuzes voor jonge nieuwkomers en statushouders. Jonge nieuwkomers en statushouders slagen er niet altijd in om terecht te komen op het schooltype dat bij hen past. Daarbij kunnen twee verschillende knelpunten herkend worden. Enerzijds, zo geeft ROC Aventus aan, voorziet de reguliere bekostiging onvoldoende in de extra ondersteuning in taal- en studievoordigheid die deze jongeren nodig hebben om deze stap te zetten. Anderzijds spelen knelpunten als huisvesting en kosten voor levensonderhoud mee in de keuze voor een praktisch leertraject dan zou passen bij hun talenten en ambities. Een keuze voor het voortgezet onderwijs zou gezien de huisvestingskosten voor 18-plussers duurder zijn dan een beroepsopleiding waar studiefinanciering voor gegeven wordt.

De onderwijsinstelling ziet dat van de jongeren die kunnen doorstromen naar een hoger niveau tachtig tot negentig procent dat niet redt zonder extra ondersteuning. Daardoor worden op dit moment keuzes gemaakt die niet in het belang zijn van de student, maar ook niet van de samenleving.

De onderwijsinstelling geeft aan dat er structurele financiële bekostiging nodig is om deze jongeren de extra ondersteuning te bieden die nodig is om hen de opleiding te laten volgen die past bij hun talent. Dat kan gaan om een ander type aanbod zowel qua taalverwerving, qua studievoordigheden of qua beroepsvoorbereiding.

Zo loopt er momenteel op niveau 2 een pilot waarbij een docent een groep studenten gericht op hun opleiding ondersteuning biedt. Dit is van belang omdat ze zo op twee belangrijke punten beter scoren: het niveau Nederlands gaat omhoog en ze begrijpen de opleiding beter.

De PvdA en D66 vinden het belangrijk dat jongeren hun talenten ten volle kunnen ontplooiën. Ook jonge nieuwkomers moeten toegang hebben tot een opleiding die bij hun talenten en ambities past. Wij denken dat zowel de jongeren als de samenleving daarmee gediend zijn, zowel in sociaal als economisch opzicht.

Wij willen graag zicht op de rol die de gemeente kan spelen om dit probleem inzichtelijker te maken en welke mogelijkheden er zijn om hierin eventueel te voorzien. Daarom hebben wij de volgende vragen:

1. (Hoe) kan er beter/anders gedifferentieerd worden tussen verschillende jonge statushouders? Wat zou dat vragen van de afstemming tussen onderwijs (Aventus, EHL ea) en andere betrokken instellingen?
2. Hoe loopt de financieringsstructuur van het onderwijs voor statushouders van 16 jaar en ouder?
 - Welke financieringsstromen zijn er bij een keuze voor het MBO?
 - Welke financieringsstromen zijn er bij een keuze voor het VO?
 - Welke financieringsstromen zijn er bij een keuze voor jongeren die een keuze maken voor de VAVO?

- Welke instellingen zijn financieel verantwoordelijk voor welke richting? Denk aan het VO, het MBO, de gemeente etc.
 - Op welke wijze vindt afstemming plaats tussen financiering van onderwijs en andere kosten van levensonderhoud?
3. Klopt het dat de VO – met name de VAVO - route duurder is dan de MBO route? Bij wie worden die kosten neergelegd?
 4. Welke ervaringen zijn er in andere gemeenten op dit gebied?
 5. (Hoe)kan dit meegenomen worden in het nieuwe inburgeringsbeleid?
 6. Wat betekent dit voor (regionale?) aanbestedingstrajecten voor taalonderwijs?

Namens de fractie van D66 Deventer
Gerry Stegeman

Namens de fractie van de PvdA Deventer
Anke Hamstra

Grote Kerkhof 1
Postbus 5000
7400 GC Deventer

14 0570
telefoon

0570 - 695181
direct telefoonnummer

gemeente@deventer.nl
e-mail

Aan de fractie van PvdA en D66
t.a.v.
mw. A.B. Hamstra-de Jong
mw. G.H. Stegeman
Interne Post

2020-001837
kenmerk

uw referentie

3 november 2020
datum

M.J.E. van der Meer
contactpersoon

Schriftelijke vragen ex art 46 RvO
onderwerp

Geachte mevrouw Stegeman en mevrouw Hamstra,

In uw brief die wij op 8 oktober ontvingen heeft u ons college schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over onderwijs aan jonge nieuwkomers en statushouders. Ons antwoord is als volgt.

Vraag 1:

(Hoe) kan er beter/anders gedifferentieerd worden tussen verschillende jonge statushouders? Wat zou dat vragen van de afstemming tussen onderwijs (Aventus, EHL ea) en andere betrokken instellingen?

Antwoord:

In uw vraag lezen we de wens dat u zoveel mogelijk maatwerk wilt voor jonge statushouders. Zowel binnen de Internationale SchakelKlas (ISK) als op het Eddy Hillesum Lyceum en Aventus wordt er naar het individu gekeken en wordt er voor iedere jongere een maatwerkoplossing geboden. Op die manier wordt er zoveel mogelijk gedifferentieerd. Onderwijspartijen zoeken indien nodig hierover afstemming.

Vraag 2:

Hoe loopt de financieringsstructuur van het onderwijs voor statushouders van 16 jaar en ouder?

- Welke financieringsstromen zijn er bij een keuze voor het MBO?
- Welke financieringsstromen zijn er bij een keuze voor het VO?
- Welke financieringsstromen zijn er bij een keuze voor jongeren die een keuze maken voor de VAVO?
- Welke instellingen zijn financieel verantwoordelijk voor welke richting? Denk aan het VO, het MBO, de gemeente etc.
- Op welke wijze vindt afstemming plaats tussen financiering van onderwijs en andere kosten van levensonderhoud?

Antwoord:

Hieronder zullen we per deelvraag een antwoord geven.

Welke financieringsstromen zijn er bij een keuze voor het MBO?

Tot 18 jaar:

- Kinderbijslag
- Kindgebonden budget (bij een laag inkomen)
- Bij een voltijdse mbo-opleiding (BeroepsOpleidende Leerweg/BOL) een studentenreisproduct
- Geen lesgeld, afhankelijk van de opleiding wel schoolkosten voor leermiddelen.

Zie ook de link: <https://www.nibud.nl/consumenten/minderjarig-studeren-en-geld/#mbo>

Vanaf 18 jaar:

- Studiefinanciering
- Aanvullende beurs (bij een laag inkomen van ouders)
- Bij een voltijdse mbo-opleiding (BeroepsOpleidende Leerweg/BOL) een studentenreisproduct.
- Lesgeld (€1.202,-).

Zie ook de link: <https://www.nibud.nl/consumenten/uw-kind-wordt-18-jaar/> en <https://duo.nl/particulier/lesgeld/>

Welke financieringsstromen zijn er bij een keuze voor het VO?

Tot 18 jaar:

- Kinderbijslag
- Kindgebonden budget (bij een laag inkomen)
- Geen lesgeld (vrijwillige ouderbijdrage).

Zie ook de link: <https://www.nibud.nl/consumenten/kinderbijslag/#1596101890198-3b0a9553-cc8c> en <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/voortgezet-onderwijs/vraag-en-antwoord/kosten-voor-kind-in-voortgezet-onderwijs>

Vanaf 18 jaar:

- Tegemoetkoming scholieren (hoogte is afhankelijk van woonsituatie)
- Geen lesgeld (vrijwillige ouderbijdrage).

Zie ook de link: <https://duo.nl/particulier/tegemoetkoming-scholieren/aanvragen.jsp>

Welke financieringsstromen zijn er bij een keuze voor jongeren die een keuze maken voor de VAVO?

Het Vavo is voor volwassenen (18+) die niet meer op het voortgezet onderwijs zitten, maar nog geen startkwalificatie hebben. Daarnaast kunnen ook leerlingen uit het voortgezet onderwijs die dreigen uit te vallen, onder verantwoordelijkheid van een middelbare school worden doorverwezen naar het Vavo. Voor hen is onderwijs aan het Vavo gratis.

Tot 18 jaar:

- Kinderbijslag
- Kindgebonden budget (bij een laag inkomen)
- Geen lesgeld.

Zie ook de link: <https://www.nibud.nl/consumenten/kinderbijslag/#1596101890198-3b0a9553-cc8c> en <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/volwassenenonderwijs/vraag-en-antwoord/hogte-van-het-lesgeld-en-cursusgeld-volwassenenonderwijs>

Vanaf 18 jaar:

- Tegemoetkoming scholieren (hoogte is afhankelijk van woonsituatie)
- Lesgeld €1.202,- per jaar (bij voltijdse Vavo).

Zie ook de link: <https://duo.nl/particulier/tegemoetkoming-scholieren/aanvragen.jsp> en <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/volwassenenonderwijs/vraag-en-antwoord/hogte-van-het-lesgeld-en-cursusgeld-volwassenenonderwijs>.

Welke instellingen zijn financieel verantwoordelijk voor welke richting? Denk aan het VO, het MBO, de gemeente etc.

Iedere instelling is verantwoordelijk voor zijn eigen richting. Er is één uitzondering: voor leerlingen die onder verantwoordelijkheid van een middelbare school naar het Vavo gaan, worden de kosten voor Vavo betaald door het voortgezet onderwijs. De gemeente heeft geen financiële verantwoordelijkheid voor het onderwijs.

Op welke wijze vindt afstemming plaats tussen financiering van onderwijs en andere kosten van levensonderhoud?

Er zijn veel landelijke regelingen die voor alle jongeren gelden. Deze regelingen zijn ook besproken in het antwoord op vraag twee.

Voor jongeren tot 18 jaar zijn er mogelijkheden bij Stichting Leergeld (bijvoorbeeld voor een laptop) en tot 21 jaar kan ook het Nationaal Fonds Kinderhulp worden ingeschakeld. Zij ondersteunen bijvoorbeeld door schenking van een laptop of de inrichting van een kamer.

Voor jongeren die zich melden bij het Jongerenloket en voor jongeren die via het Schakelpunt (casuïstiekoverleg) in beeld zijn bij de gemeente, kan daarnaast maatwerk worden geleverd. Het Jongerenloket kan bijvoorbeeld in individuele gevallen de kosten voor studiematerialen of reiskosten vergoeden, om te voorkomen dat financiën een reden zijn dat een jongere uitvalt op school.

Ook heeft de gemeente Deventer in een convenant met de Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF (hierna: UAF) afgesproken dat statushouders met ondersteuning en begeleiding door het UAF kunnen studeren op basis van maatwerkafspraken met de gemeente. In de praktijk betekent dit bijvoorbeeld dat de gemeente voor de betreffende studenten een uitkering betaalt voor de duur van de opleiding. Deze optie is er voor studenten van mbo-niveau 3/4, hbo en wo.

Bijzondere bijstand is in principe niet mogelijk voor schoolgaande of studerende jongeren. In specifieke gevallen kan echter besloten worden om wel bijzondere bijstand te verstrekken. In het algemeen geldt dat dat bijzondere bijstand een vangnet is en alleen verstrekt wordt als er noodzakelijke kosten zijn door bijzondere omstandigheden in het individuele geval. Er wordt daarbij eerst gekeken naar voorliggende voorzieningen.

Tot slot: er zijn buiten de formele financieringsstromen om ook veel maatschappelijke initiatieven, georganiseerd door vrijwilligersorganisaties en maatschappelijke partijen, die gericht zijn op het begeleiden van jongeren om bijvoorbeeld hun taalniveau op peil te brengen.

Vraag 3:

Klopt het dat de VO – met name de VAVO - route duurder is dan de MBO route? Bij wie worden die kosten neergelegd?

Antwoord:

Ja, dit klopt. Voor de Vavo en voor het mbo betalen jongeren (18+) evenveel lesgeld. Het grootste verschil is dat een jongere die kiest voor het mbo, recht heeft op studiefinanciering en een studentenreisproduct. Een jongere die kiest voor Vavo, heeft alleen recht op de tegemoetkoming scholieren.

Vraag 4:

Welke ervaringen zijn er in andere gemeenten op dit gebied?

Antwoord:

De gemeente Deventer heeft op dit gebied geen ervaringen uitgewisseld met andere gemeenten.

Vraag 5:

(Hoe)kan dit meegenomen worden in het nieuwe inburgeringsbeleid?

Antwoord:

Het doel van de nieuwe Wet inburgering is dat alle nieuwkomers met een inburgeringsplicht zo snel mogelijk Nederlands leren spreken en schrijven op het voor hen hoogst haalbare niveau. In de nieuwe wet zijn drie leerroutes voor nieuwkomers om in te burgeren. Eén van de routes is de onderwijsroute, die vooral bedoeld is voor jongeren met als doel om te kunnen instromen op het mbo, hbo of de universiteit.

Deze onderwijsroute richt zich naast het leren van de Nederlandse taal op het leren van basisvakken (Engels, wiskunde, rekenen) en het aanleren van studie- en leervaardigheden die nodig zijn om aansluiting te vinden bij het reguliere vervolgonderwijs. Na vestiging in Deventer of na afronding van de ISK kunnen statushouders instromen in deze onderwijsroute.

De nieuwe Wet inburgering biedt ruimte om hierin keuzes te maken. De lokale uitwerking van de nieuwe wet, onder andere op het gebied van de onderwijsroute, zal aan uw raad worden voorgelegd.

Vraag 6:

Wat betekent dit voor (regionale?) aanbestedingstrajecten voor taalonderwijs?

Antwoord:

Ten behoeve van de inkooptrajecten voor de leerroutes wordt verkend of er ruimte is om bijvoorbeeld specifieke begeleiding voor jonge statushouders op te nemen. Binnen de onderwijsroute zal de aandacht uitgaan naar een goede aansluiting en soepele doorstroom naar regulier vervolgonderwijs. Binnen de andere twee routes is er meer aandacht voor het bieden van non-formeel taalaanbod en aansluiting van de lessen op (vrijwilligers)werk en participatie-activiteiten.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

M.A. Kossen

R.C. König